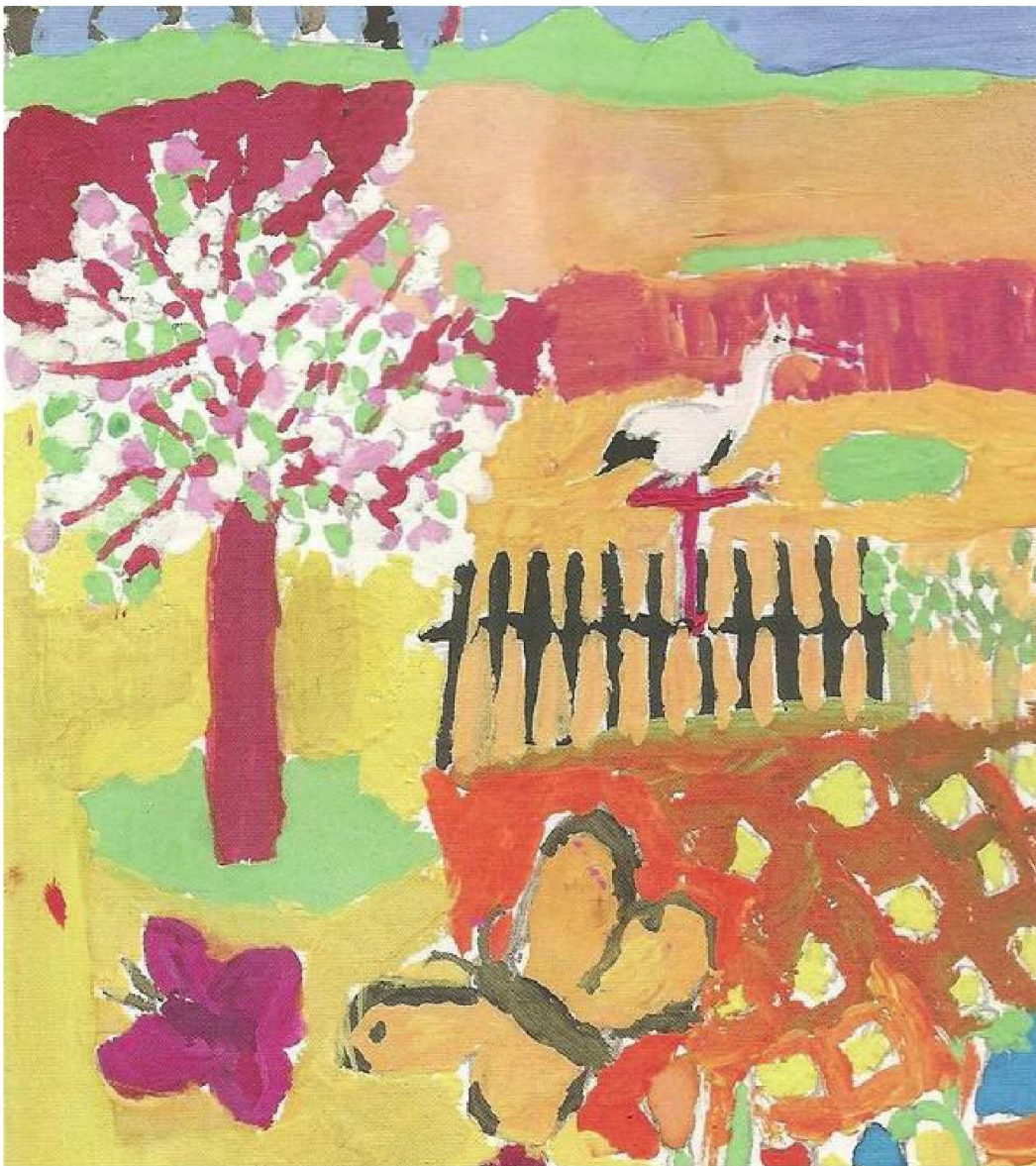

Dlaczego wiosna to pora radosna?

Każda pora roku jest piękna i pełna radości. Wiosna również ma swoje uroki. Przyroda w lesie jednych zachwyca bardziej, innych mniej, ale na każdym w jakiś sposób robi wrażenie. Wiosną dni już robią się dłuższe, cieplejsze i coraz bardziej słoneczne. Na drzewach pojawiają się pierwsze zielone listki, a spod resztek śniegu wyrastają piękne białe przebiśniegi oraz inne kwiaty jak zawilce czy przyłaszczki. Świat roślin i zwierząt przechodzi okres budzenia się do życia. Kolory stają się bardziej wyraziste i nie są już takie smutne jak za czasów zimy. Ptaki przylatują i zaczynają radośnie śpiewać a echo niesie ich śpiew daleko, daleko... Widać zające kicające po łąkach. Idąc spacerkiem czujemy ciepły powiew wiosennego wiatru oraz oddychamy lepszym powietrzem, a w górze widać piękne fruujące ptaki.

Paulina Godlewska

Rys. Anna Neumann

**KĄCIK WIOSENNEJ
 POEZJI AUTORSTWA
 NASZYCH UCZNIÓW**

Piękny las

Piękny jest zielony las.
 Piękne są zielone liście.
 Piękne są pąki na drzewach
 i piękny jest ptaszek co na nich
 śpiewa.

Agata Willkomm

Zwiastuny wiosny

Słońko coraz mocniej grzeje,
 zima odchodzi, śnieg topnieje.
 W lesie już widać pierwsze
 kwiatki,
 Zakwitły zawilce, sasanki,
 przyłaszczki.
 Na łące krokus i przebiśnieg
 główki wychylają,
 po niebie skowronek z czajką
 radośnie fruują.
 Bociany wróciły, gniazda
 budować się śpieszą
 i wszyscy z nadejścia wiosny
 bardzo się cieszą.

Wiktoria Różańska

Lubię

Roślin na łące jest wiele.
 Znajdziesz tam każde ziele,
 są chronione rośliny
 rosną tam nawet maliny !

Lubię spędzać tu czas,
 bo w pobliżu jest las.
 Jest cicho i miło
 chcę, by zawsze tak było.

Joanna Trzcińska

Hartowiec, IV 2011

**DROGA KOLEŻANKO
 I DROGI KOLEGO !**

Ziemia to matka
 wszystkiego żywego.
 I wróbla i orła,
 i malutkiej myszy,
 a człowiek, choć mądry
 najbardziej ją zniszczył!
 Zabierał, rabował,
 korzystał do końca!
 Zza dymów, kominów
 nie widać już Słońca!

Jeżeli nie zmieni się
 ludzkie myślenie,
 niedługo nie będzie
 wokoło zieleni,
 a ziemia w wielką
 pustynię się zmieni.
 A więc pomyśl, co
 czynisz człowieku,
 by Ziemia przetrwała
 jeszcze wiele wieków...

Pozdrawiamy wiosennie.
Wasza Redakcja

W NASZYM EKO - NUMERZE

- * EKO - RADY NIE TYLKO NA ODPADY
- * GARŚĆ WIOSENNEJ POEZJI
- * SEKRETNE ŻYCIE OWADÓW
- * POD ZIELONYM PARASOLEM LASU

- * SZKOLNY DZIEŃ SAMORZĄDNOŚCI
- * JĘZYKOŁAMACZE
- * KONKURS O ZWIERZĘTACH
- * SPORT TO TAKŻE ZDROWIE

KWIETNIOWE EKO - RADY

ZIELONA FLAGA ORAZ MIANO SZKOŁY PRZYJAZNEJ ŚRODOWISKU ZOBOWIĄZUJĄ NAS DO SZCZEGÓLNEJ DBAŁOŚCI O ŚRODOWISKO NATURALNE.

Pamiętajmy więc, aby:

- * segregować odpady
- * oszczędzać energię
- * oszczędzać wodę
- * nie zaśmiecać
- * zbierać makulaturę
- * nie używać freonów
- * nie zanieczyszczać powietrza
- * sprzątać po swoich ulubieńcach
- * nie niszczyć przyrody

Magda Wierzbowska

Sekretne życie owadów - projekt edukacyjny kółka ekologicznego.

Członkowie naszego szkolnego kółka ekologicznego postanowili "posłuchać, co w trawie piszczy" i przyjrzeni się uważnie życiu pszczoł i mrówek. Efektami ich pracy są: poster z przekrojem mrowiska, model przestrzenny ula, modele pszczoł z modeliny, ilustracje oraz ciekawe opowiadania przedstawiające aktywne życie tych pożytecznych owadów. Poniżej prezentujemy efekty działania naszych pracowitych jak pszczołki uczniów.

Przeprowadzka

Pewnego razu pszczołka Konstancja wybrała się na łąkę w poszukiwaniu pokarmu. Nagle zauważyła, że wokół nie ma żadnych kwitnących roślin. To oznaczało tylko jedno- musiała wyruszyć na

poszukiwanie nowego domu, wokół którego będzie dużo żywych roślin. Spakowała wszystkie swoje rzeczy i udała się w daleką i niebezpieczną podróż.

Mijały godziny a ona wytrwale dążyła do wyznaczonego celu. Na gwałt zerwał się silny wiatr. Konstancja musiała się gdzieś zatrzymać, ponieważ pszczoły mogą pokonać tylko wiatr wiejący z prędkością nie przekraczającą 30km/h. Zaczęła szukać jakiegoś tymczasowego schronienia, ponieważ zaczął padać deszcz. Co jakiś czas obok niej przelatywał trzmiel, gdyż tylko on lata w takie dni jak ten. Pszczoły tymczasem do orientacji w przestrzeni

potrzebują większego nasilenia promieni słonecznych. Konstancja próbowała zapytać któregoś z owadów czy nie znają jakiegoś miejsca, gdzie mogłaby się zatrzymać. Trzmiel nie zwracał na nią najmniejszej uwagi. Tą noc pszczołka spędziła pod liściem. Następnego dnia po południu zaczęła obserwować czy w pobliżu nie przelatuje żadna pszczoła, gdyż wiedziała że

pracują one tylko w Przeprowadzka środkowej części dnia. Gdy jakaś się do niej zbliżała zapytała ją uprzejmie czy nie zna jakiegoś miejsca gdzie mogłaby się zatrzymać. - Oczywiście, że znam. Możesz zatrzymać się w naszym ulu. Naprawdę? - zapytała z niedowierzaniem Konstancja. - Jestem ci naprawdę wdzięczna. - To drobiazg. odparła tamta i poleciała do ula. Konstancja ma teraz nowych kolegów i bezpieczny dom.

Nowe przygody Klementyny

Za siedmioma drzewami, za siedmioma krzewami żyła sobie w grzybie mrówka Klementyna. Postanowiła pójść w świat. Gdy wyszła, przypomniało jej się, że lepiej byłoby wziąć rower. Jednak kiedy wróciła, rower nie znalazła go. Tylko patyczki, gumki i dwie opony od wózka. Spojrzała na nie i wpadła na świetny pomysł. Chciała z tych rzeczy zrobić rower.

Miała wszystko, czego potrzebowała. Z patyczków zrobiła szprychy, kierownicę i ramę oczywiście. Opony, jak opony sunęły po szosie. Nagle dostrzegła wielką, a nawet ogromną kałużę, w której kąpało się tysiąc, a nawet milion mrówek. Ucieszyła się jak klaun, który dostał awans. Po chwili zaniepokoiła się, gdyż nie miała kąpielówek. - Ale zaraz! Uff! Są! Wskoczyła do wody na główkę. Zauważyła mrówki serwujące na listkach wierzby. - A co to? - krzyknęła.

Na horyzoncie zauważyła statek z pajęczyną na fladze. Zamarła grobowa cisza. Nagle ktoś wrzasnął: - Pająki atakują! Ratuj się kto może!!!

Piraci pająki byli już na brzegu.

- O, nie! - zmartwiła się Klementyna - Już po mnie! Mrówce zrobiło się słabo. Jakiś pajak kazał jej wchodzić na statek. Weszła nic nie mówiąc. Była tak przestraszona.

Nogi dygotały jej, jak młodemu tancerzowi. No, już, załogo, na deskę śmierci ją! - krzyknął pajak szef. A piorun uderzył w tafelę wody. Mrówka zrobiła wielkie oczy. Dreszcze przeszły jej przez ciało. Nieźle, co? - spytał pajak. - Ta błyskawica to był prawdziwy efekt specjalny. Chcę zagrać w filmie "Harry Porter i Kamień Filozoficzny". No, po prostu cudowny! - jęknęła mrówka.

Pajak pomyślał i zdecydował, że uwolni mrówkę. Ku jej zdziwieniu, pirat pokłonił się przed nią. Spytał, co może dla niej zrobić Klementyna. Zawieźcie mnie do domu. Podróż powrotna trwała niebywale krótko. Kiedy dotarła w swoje rodzinne strony, wykrzyknęła:

NIGDY WIĘCEJ FILMÓW SCIENCE FICTION!!!

Pierwszy wylot pszczoł z ula

Pewnego letniego dnia z koleżanką po raz pierwszy wyleciałyśmy z ula. Leciałyśmy nad kolorową łąką.

- Zosiu, zobacz jak jest ładnie poza ulem. Jest tak kolorowo, tyle różnych kwiatów.

- Och tak. Chciałabym tu zostać na zawsze. - Możemy sobie tylko o tym pomarzyć. Potem leciałyśmy nad rzeką, nad którą latały sobie ważki. - Witajcie pszczołki. Co tam słychać? - powiedziały do nas. - Wyleciałyśmy po raz pierwszy z ula. Ten cały świat aż dech w piersiach nam zabiera. - Och, tak, tak. Mamy to samo. - Przepraszamy, ale musimy wracać do domu, bo zbliża się wieczór. Innym razem porozmawiamy. W powrotnej drodze do domu zauważyłyśmy dwa szerszenie. Przestraszyłyśmy się i bardzo szybko poleciałyśmy do ula. Zauważyłyśmy, że coś się stało. Królowa pszczoł zapytała: - Gdzie byliście? - Martwiłyśmy

się o was. Cały ul was szukał. Wyleciałyśmy z ula, ponieważ chciałyśmy poznać świat. Potem nasza Królowa nauczyła nas jak się zbiera nektar. Zbieramy wtedy pyłek kwiatowy na tylnych odnóżach do koszyczkowego miejsca, które posiada specjalne włoski utrzymujące pyłek. My pszczoły mamy długie języki, których używamy, jak słomek, wysysając nektar z kwiatów, a następnie przechowujemy go w żołądku, w którym przez około pół godziny nektar łączy się z proteinami i enzymami, wytwarzając nektar pszczoły, zamieniając nektar w miód. Królowa zaproponowała abyśmy następnym razem wzięły ją ze sobą, bo też chce poznać świat. Oczywiście, zgodziłyśmy się!

ZIELONY PARASOL LASU

To jest mój najpiękniejszy sen...
Tam w pustce, ciemnych jezior głąb,
ciemnosmreczyński szumi las,
skał głuchych nad wodami zrab,
uśpiony, wiekuisty Czas...
Od Ciemnych Smreczyn idzie szum
z niskiej doliny, z starych drzew,
i skał straszliwych cichy rum
owija w kołyszący śpiew...

Kazimierz Przerwa Tetmajer

SADZIMY LAS

W dniu 20 kwietnia 2011 r. nasi uczniowie wspólnie z chłopcami z Niepublicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Hartowcu wezmą udział w sadzeniu lasu na obszarze kompleksu "Uroczysko Katlewo". Posadzimy około 2000 drzew liściastych. Po pracy Pan Leśniczy rozpali nam ognisko i zasponsoruje kiełbaski.

SPRZĄTANIE WARMII I MAZUR

Tegoroczna akcja przebiega pod hasłem "Czysty las wokół nas" 6 maja posprzątamy dokładnie teren wokół naszej miejscowości. Mamy nadzieję, że śmieci będzie mniej niż w tamtym roku! Najważniejsza przecież zasada sprzątaniami to:

NIE ŚMIECIĆ !

Lasy w Polsce rosną na 9 mln ha, czyli pokrywają 28% powierzchni kraju. Większość to lasy państwowe.

Gatunki występujące w Polsce:

sosna - 69%,
świerk - 6%,
dąb - 6%,
brzoza - 5,8%,
olsza - 5,3%,
buk - 4%,
jodła - 2,5%.

CO DAJE LAS?

1. Tlen - jest jego fabryką.
2. Chroni nas przed zanieczyszczeniami.
3. Drewno do budowania domów, mebli oraz ogrzewania.
4. Grzyby
5. Zioła
6. Owoce leśne

7. Papier

8. Ciszę i powietrze, które łagodzą nerwy.

9. Można w nim doszukać wypocząć.

10. Osłania glebę i w wodę.

11. Chroni rośliny i zwierzęta.

Dbajmy więc o nasze lasy!

Klaudia Aleksandrowicz.

PRZYGOTOWANIA DO DNIA ZIEMI - - ROZMOWA Z PANIĄ ANNĄ ZABŁOTNĄ

DZ: Jest Pan koordynatorką działań ekologicznych w naszej szkole. Do jakich wydarzeń przygotowują się w tym roku nasi uczniowie?

A.Z.: Uczniowie przygotowują apel z okazji Dnia Ziemi, na którym zostaną nagrodzeni uczniowie, którzy nazbierali najwięcej makulatury. W tym roku obchody Dnia Ziemi odbywają się pod hasłem "Las całkiem

blisko nas". Uroczystości przygotowują uczniowie klas 0-3 pod kierunkiem Pani Łukwińskiej i moim. Najmłodszy odegrają przedstawienie "Ekologiczny Las". Ponadto będziemy brali udział w Wiosennym Sprzątaniu Warmii i Mazur pod hasłem "Czysty las wokół nas". Każda klasa będzie sprzątała wyznaczony teren naszego Hartowca.

DZ: Słyszeliśmy również o ciekawych imprezach

towarzyszących?

A.Z.: Tak. 18 kwietnia całą szkołą będziemy spacerowali wokół Jeziora Hartowieckiego w "Marszu po zdrowie" w kierunku ośrodka Hartek. Tam zjemy owoce i napijemy się wody mineralnej. Niewątpliwie sporym wydarzeniem będzie też udział naszych uczniów w sadzeniu lasu.

Dziękujemy!

Rozmawiała Daria Żuralska

W JAKI SPOSÓB NASZA ZBIÓRKA MAKULATURY OSZCZĘDZI LAS?

W dniach 1-13 kwietnia 2011 zorganizowaliśmy w naszej szkole coroczną zbiórkę makulatury. I tym razem udało się jej zbierać sporo, bo aż 1430 kg, co w przeliczeniu na jednego ucznia, daje średnio 19,3 kg. Najwięcej tego cennego surowca dostarczyły Magda Wierzbowska i Daria Żuralska (każda ponad 100 kg) Makulaturę odebrała Firma Bic - Mac z Ilawy i zawiozła prosto do fabryki papieru w Kwidzynie.

Udało się policzyć, że uratowaliśmy w ten sposób minimum 9 dużych drzew. Wiemy, że do wyprodukowania 1 tony papieru bez udziału makulatury, potrzeba 15 drzew. Udział makulatury w białym papierze to 41 %, a więc 1,43 t x 15 x 41% = 8,8. W przypadku przerobienia naszej makulatury na papier makulaturowy lub karton (udział makulatury 100%) . Od ściecia uchroniliśmy aż 21 drzew.

Michał Bukowski

ZAJĘCIA Z PANEM LEŚNICZYM TOMASZEM STEPNOWSKIM

1 kwietnia 2011 koło ekologiczne miało spotkanie z leśniczym Tomaszem Stepnowskim. Opowiadał on o wielu ciekawych rzeczach związanych z lasem i jego znaczeniem dla ludzi i zwierząt. Uczniowie i Pani Iwona Łukwińska słuchali z uwagą i zadawali wiele pytań. Wszystkim najbardziej podobały się poroża, które Pan leśniczy przyniósł ze sobą. Nasi uczniowie dowiedzieli się na przykład jaka jest

różnica pomiędzy porożem, a rogami (rogów zwierzęta nie zrzucają, nie mają też takich odgałęzień jak poroża). Lekcja była niezmiernie interesująca. Gdyby wszystkie zajęcia były tak ciekawe, to uczniowie nudzących się nie byłoby wcale! Następne spotkanie z Panem Tomaszem odbędzie się w maju na terenie Leśnej Ścieżki Edukacyjnej Uroczysko Katlewo.

Daria Żuralska

JAK ŚWIĘTOWALIŚMY NADEJŚCIE WIOSNY ?

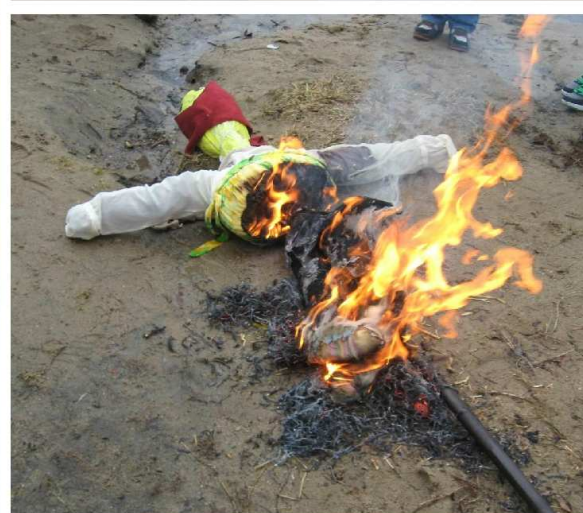
18 marca w naszej szkole odbył się dzień samorządności i wspólnie świętowaliśmy nadejście wiosny. Na początku całej tej uroczystości wszyscy zebraliśmy się na korytarzu i pani Łukwińska przedstawiła nowe grono pedagogiczne. Tego dnia panem dyrektorem był Michał Bukowski, panią Ząbłotną Magdalena Wierzbowska, panią Łukwińską Sylwia Hoffmann, panią Nichczyńską Klaudia Bukowska, panią Brzostek Karolina Kornacka, panem Laskowskim Michał Krolewski, panem Dąbrowskim Bartek Gross, panią Wiergowską Paulina Nowińska, księdzem proboszczem Bartek Gruzlewski, panią Wiśniewską Daria Żuralska, panią Cybulska Paulina Godlewska. Uczniowie prowadzili lekcje i spisali się na medal. Następnie odbył się konkurs "Kocham Cię Polsko". W drużynie Marzeny (Darii Żuralskiej) znajdowała się Karolina Wiśniewska, Daria Rudnik, Miłosz Piotrowski, Artur Browarski, Jakub Leliński i Monika Górzyńska.

Natomiast w grupie Kasi (Karoliny) znajdowała się Klaudia Aleksandrowicz, Gabriel Józefowicz, Agata Willkomm,

Wiktoria Różańska, Karol Hoffmann i Weronika Zakrzewska. Po ekscytującym pojedynku wygrała drużyna Marzeny Rogalskiej. Po zakończeniu konkursu, klasy IV- VI wybrały się nad jezioro, by przywitać wiosnę tradycyjnym spalaniem marzanny. Następnie wszyscy uczniowie udali się do domu.

Ten dzień był naprawdę bardzo ciekawy i na pewno każdy stwierdzi, że trwał zbyt krótko.

Daria Żuralska

CO NOWEGO W NASZYM SZKOLNYM SPORCIE?

Tenis Stołowy

17.04.2011 r. uczennica kl. VI Paulina Godleska i pani Grażyna Wiergowska reprezentowały nasz powiat w finale wojewódzkiego Turnieju tenisa Stołowego o Puchar TVP Olsztyn w Omeście. Dziewczyny dały z

siebie wszystko. Pani Grażyna pokonała większość rywalek i zajęła III miejsce. Paulinie poszło trochę słabiej i ostatecznie uplasowała się na V pozycji. Mamy nadzieję, że za rok będzie jeszcze lepiej!

Turniej sprawnościowy
8 kwietnia uczniowie kl. 1-3 reprezentowali naszą

szkołę w Gminnym Turnirze Sprawnościowym w Rybnie. Zawody składały się z pięciu konkurencji: skoku w dal, skoku przez skakankę, kozłowaniu piłki, skoku na piłce uszatej i strzalu piłką do bramki. Nasi uczniowie zajęli wspaniale II miejsce, a do zwycięstwa zabrakło tylko jednego małego punktu.

Paulina

GMINNY KONKURS RECYTATORSKI

Przez szkolne eliminacje konkursu recytatorskiego przebrnęli: Jan Malecki i Jakub Cybulski z kl. 3 oraz Daria Żuralska i Paulina Nowińska z kl. 6 i 14 kwietnia stanęli w szranki konkursu gminnego. Poszło świetnie! Janek zajął 1 miejsce, Daria 3, a Jakub przywiózł wyróżnienie.

KONKURS WIELKANOCNY

Tegoroczny konkurs organizowany przez Bibliotekę Gminną to już XII edycja. W tym roku klasy młodsze wykonały kartkę świąteczną, a starsze pisanek. Z naszej szkoły nagrodzone zostały Sandra Solobodowska oraz Daria Żuralska.

JĘZYKOŁAMACZE

1. W puszczy słyszano chrzęst oręża.

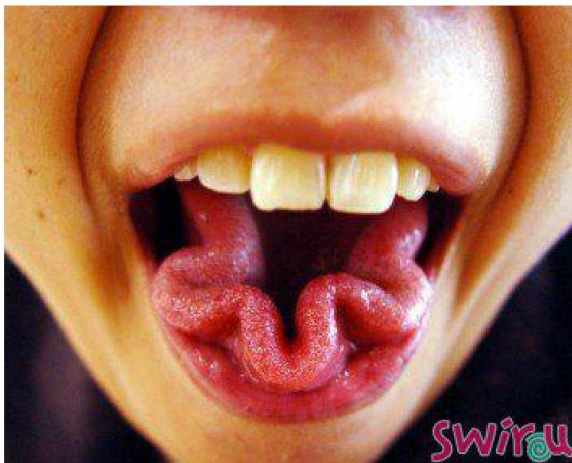
2. Tracz tarł tarcicę tak w takt, jak w takt tartak tarcicę tarł.

3. Na strychu

straszy duch druha Stacha.

4. Przeleciały trzy pstre przepiórzyce przez trzy pstre kamienice.

5. To cóż, że cesarz jest ze Szwecji.

JAKIE TO ZWIERZĘ?

(Wytnij pytania, dopisz odpowiedzi i do 5.05 dostarcz do Karoliny Wiśniewskiej, a będziesz mieć szansę na nagrodę książkową)

1. Ma długi nos zwany trąbą.
2. Najlepszy przyjaciel człowieka.
3. Poluje na myszy.
4. Chowa się w liściach i ma kolce.
5. Jest zielona i żyje w stawie
6. Jest to najmądrzejsze zwierzę
7. Jest królem zwierząt.

8. Ma najdłuższą szyję.
9. Jest bardzo wolny i nosi dom na plecach.
10. Ma długie uszy i wysoko skacze
11. Kolorowy ptak
12. Skaczą po drzewach i lubią banany.
13. Jest mała, ruda i skacze po drzewach.